

DUCHOVNÍ POUČENÍ A ÚTĚCHA

„Kdo však prorokuje, mluví k lidem pro jejich duchovní poučení a útěchu“
(1 Korintským 14, 3)

Prostá katecheze čerpající ze zkušenosti Pravoslavné církve

ČTVRTLETNÍK ŽENSKÉHO PRAVOSLAVNÉHO MONASTÝRU SVATÝCH ANDĚLŮ
AFIDNAI ATTIKA ŘECKO
Ročník 1, č. 5 • září–listopad 2014

✠ OBSAH ✠

• **Text 1:** „Úvodní slovo“
Odmítněme kulturu deprese!

• **Text 2:** „Dozrál čas k tomu, aby se křesťanství stalo konečně náboženstvím skutků.“

Zbožnost a náboženství

• **Text 3:** Strážný anděl je náš pomocník při odchodu z tohoto světa

Seznam našich hříchů

• **Text 4:** Svatí andělé nás chrání, posilují, očišťují a osvěčují

Stydíme se před naším strážným andělem?

• **Text 5:** Význam a použití – symbolismus a život

Olejová lampa (kantyli)

• **Text 6:** Neděle jakožto den odpočinku

Pšenice roste z hřichu

• **Text 7:** „Prosím!“

Zdvořilost a jemnost svatých andělů

Neusínající anděl, strážce chrámu a svatého prestolu

„Úvodní slovo“

Odmítněme kulturu deprese!*

Pokud chceme žít skutečně eklesiálním pravoslavným životem, musíme radikálně odmítnout a zcela překonat současnou *kulturu deprese a pesimismu*.

Kultura deprese a pesimismu, jež ovládá naši společnost, nepozorovaně, ale systematicky proniká všechny sféry našeho každodenního života.

Řekněme tedy **NE** ponuré, sklíčující hudbě a depresivním písním, neboť očividně zraňují naši duši.

Řekněme **NE** demoralizujícím publikacím, neboť jejich prázdnota nám nemá co nabídnout.

Řekněme **NE** ubíjejícím televizním pořadům a filmům, neboť jejich pesimismus k ničemu nepotřebujeme.

Řekněme **NE** hříšné a egocentrické zábavě.

Řekněme **NE** všemu, co vyvolává atmosféru sklíčenosti a zoufalství, která vede naši duši a mysl do nicoty.

Řekněme **NE** alkoholu, drogám a všem dalším návykovým látkám, které strhávají člověka do temného oklamání a zmatení mysli.

Řekněme **NE** takovému trávení volného času, které plodí pouze prázdnotu a nikdy radost a štěstí.

Řekněme **NE** úplně a absolutně všemu, **co** nepřináší radost, **co** v nás nevzbuzuje optimismus, **co** není opravdu radostné, **co** nevede člověka k tomu, aby viděl svůj život jako oběť pro své bližní, **co** nemá Boha jako svůj pramen, **co** nevychází z kříže a nevede nás ke Vzkříšení!

(*) † Metropolita Kyprián, 1. září 2014, počátek nového církevního roku.

„Dozrál čas k tomu, aby se křesťanství stalo konečně náboženstvím skutků.“

Zbožnost a náboženství *

Řecký osvětitel
Ruska sv. Maxim Řek (1470–1556) strávil posledních pět let svého života v monastýru Svaté Trojice, kterou založil sv. Sergej Radonežský.

Tam ho navštívil car Ivan Hrozný, který se spolu s carevnou Anastázií a jejich mladým synkem carevičem Dimitrijem vydal na dlouhou pouť do monastýru Sv. Cyrila Belozerského.

Sv. Maxim se s ohrožením vlastního života snažil učinit vše pro to, aby vnějškově nábožného vládce přesvědčil, aby plánovanou pouť odložil a s ní spojené náklady raději věnoval chudým ženám, vdovám a opuštěným sirotkům, kteří po válce proti Tatarům a při obléhání Kazaně zůstali samy bez pomoci.

Světec přivítal cara ve své cele těmito slovy:

„Děkuji všemocnému Bohu, care Ivane, že mne učinil hodným spatřit tě na vlastní oči dříve, než přijde čas mého odchodu. Nechť je Boží ochrana navždy s tebou, velký císaři pravoslavi! A jestli tě to potěší, nechť je s tebou i mé pokorné požehnání.“

„Však to je důvod, proč jsem za tebou přijel,“ odpověděl car Ivan. „Chci, abys mně, carevně a malému careviči, kterému ještě není ani rok, dal své požehnání.“

„Slyšel jsem, můj care, že zvažuješ podniknout dlouhou cestu. Je to pravda?“

„Je to tak,“ odpověděl Ivan, „hodláme se vydat do Belozerska abychom uctili ostatky sv. Cyrila. Dal jsem svůj slib, že tak učiním.“

„Když jsi byl těžce nemocný,“ odpověděl sv. Maxim, „modlil jsem se ke všem svatým. Modlil jsem se dokonce i k divotvorné ikoně Bohorodičky, která se nachází ve vatopedském

monastýru na Svaté hoře Athos. Ale nejel jsem tam. Zde, v mé cele, jsem se modlil a Bohorodička mne vyslyšela...“

Car zrozpačitěl. Ani ne tak kvůli světcovým slovům. Spíše to byl tón hlasu, který se mu nelíbil. Jako člověk byl velice vnímavý, a tak rychle pochopil, jaká výzva se skrývala za starcovými slovy.

„Takže podle tebe není správné, abych splnil svůj slib?“

„Ne,“ přišla okamžitá odpověď.

Překvapený a zmatený car odvětil: „Ale já jedu uctít sv. Cyrila do jeho vlastního monastýru!“

„Care Ivane, jsi povolán k tomu, abys udělal velký a dobrý čin, ale pokud místo toho uděláš něco jiného, ne tak velkého, tak věz, že nečiníš dobrou, ale špatnou věc. Přeci když dlužíš pět, ale vrátíš pouze jeden, tvůj dluh zůstává nesplacený!“

„A co podle tebe nevracím? Co je ten velký skutek, který mám učinit?“

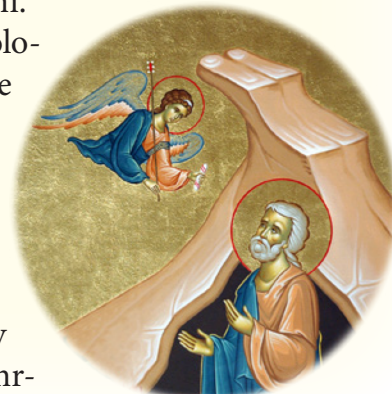
„Existuje bezpočet modliteb, které můžeme říci slovy, ale nade všechna slova je modlitba skutky. Sám Pán řekl: ‚Neříkejte mi Pane, Pane...‘, raději uveďte má přikázání v činy. A tak je tomu i v tvém případě, drahý care. Místo činů ses vydal pronést pouze slova. To je to, co je na tvé plánované pouti chybné.“

Ivan zůstal mlčenlivý. Nepřemýšlel o ničem, pouze cítil ke světci hrozný vztek.

„Co mám tedy podle tebe dělat?“ řekl po chvíli.

„Minulý rok jsi v bojích s nevěřícími zvítězil v Kazani. Mnoho křesťanských vojáků padlo. Zůstaly po nich vdovy, sirotci a opuštěné a zložené matky. Na ně bys měl nyní myslet. Vrať se do Moskvy a přemýšlej, jak bys mohl zlehčit jejich žal a utrpení.“

Pak si stavec položil dlaně na srdce a pronesl úpěnlivou prosbu: „Udělej, care, co ti říkám, a budu se za tebe modlit ve dne v noci až do své smr-

ti. Prokaž milosrdenství trpícím. Neexistuje lepší modlitba! A buď si jistý, že Pán vyslyší takovou modlitbu a tvoje jméno bude chválit až na věky!“

„Starče,“ odpověděl car Ivan, „to, co mi navrhuješ, abych udělal, přece nevylučuje to, co chci udělat já. Jedno nepřekáží druhému. Mohu přece udělat obojí!“

„Ale právě že překáží!“ zvolal sv. Maxim. „Překáží to podstatně, care! Prosím tě, poskytni sluchu mým slovům: Nejde jen o to, že ulehčíš vdovám, sirotkům a chudým. To, co je mnohem důležitější, je tvůj osobní příklad. Co se ti teď snažím vysvětlit, není z mé hlavy. Poslouchej mě pozorně. Veď lid, buď mu příkladem, odlož prázdná slova a dej důraz na skutky. To je to, co po nás Hospodin vyžaduje. A teď je právě ta chvíle, drahý care Ivane! Nyní, když je tvoje císařství silnější a tvoje vojska nepremozitelná, nyní přišel ten pravý čas, aby se křesťanská víra v tvé zemi stala náboženstvím skutků.“

„A když tě neposlechnu a cestu uskutečním tak, jak jsem ji naplánoval, co se stane?“

„Jestliže pojeděš, učiníš něco velmi zlého! A bolest, kterou budeš zakoušet, bude také velmi velká... Stihne tě veliké neštěstí, velmi brzy, opravdu velmi brzy...“

„O jakém neštěstí mluvíš?“ pravil car rozhněvaně.

„Tam, kam pojeděš, tam přijdeš o malého careviče,“ odpověděl Bohem osvícený starc.

Ivan zbledl. Báł se tohoto proroctví, ale hněv přemohl strach.

„Cože?! Snažíš se mi vyhrožovat!“ zakřičel vztekle car. „Jak se odvažuješ ty, obyčejný smrtelník, mluvit o věcech, které zná a o kterých rozhoduje pouze Bůh? Odvolej, co jsi řekl o careviči!“

V carových očích sv. Maxim spatřil hrůzu, vyvolanou tímto proroctvím. K tomuto strachu upínal svoji naději.

„Pán sestoupil, aby nám pomohl,“ řekl starc a učinil si znamení kříže. Přistoupil k Ivanovi, podíval se mu vážně do očí a řekl: „Care Ivane, jestliže nevyslyšíš má slova, ztratíš svého syna!“

Nepříčetný Ivan zařval jako zvíře, otočil se a vyrazil ze dveří.

* * *

Pouť se uskutečnila tak, jak bylo původně naplánováno. Car pohrdl světcovým voláním po lásce k bližnímu, k filantropii, která by se mohla stát příležitostí ke změně smýšlení mnoha pouze vnějškově zbožných lidí.

Proroctví se vyplnilo. Malý, ani nejednorochí syn Ivana Hrozného, carevič Dimitrij, nepřežil útrapy dlouhého putování a na cestě zemřel.

(*) *Charizma a charismatici* [v řečtině], díl III., vyd. Monastýr Paraklitou, Oropos 2002, s. 74-78.

Životní postoj vděčnosti a „sebe-vyprázdňení“

„abychom mohli být naplněni Kristem!“

Mám vše, co potřebuji!

*

Nic nepožaduji!

*

Nejsem k ničemu připoután!

*

Jsem se vším spokojen!

*

Za vše, co mám či nemám, a za vše, co je mi dáno, děkuji a velebím Boha!

*

Všechny miluji a jsem se všemi smířen!

*

Díky Bohu za vše!

*

Všichni mne mají rádi, i ti, kteří mne kritizují, protože svoji kritikou mi prospívají!

*

Děkuji Kristu, když nemám žádné touhy a požadavky, neboť tehdy jsem volný. Tehdy se mohu pokořovat, milovat druhé a být naplněn Kristem.

**Strážný anděl je náš pomocník
při odchodu z tohoto světa**

Seznam našich hříchů*

Jednou, psal se rok 1965, se na Svaté hoře Athos udála následující podivuhodná příhoda. Mnich Cyrill (Koumiotis) z poustevny Životodárného pramene těžce onemocněl a ocitl se na pokraji smrti. Zavolal proto pro svého duchovníka, otce Efréma, aby se naposledy vyzpovídal. Když ho otec Efrém zpovídal, tak mu umírající mnich stále tvrdil, že má na levém rameni přichycen jakýsi kousek papírku, který nemůže přečíst.

Po chvíli přišel ještě jiný duchovník, otec Charalambos, ale ani on nedokázal pomoci umírajícímu mnichovi. Naštěstí pak jeho rodného bratra, otce Neophyta, napadlo, aby poslali pro duchovníka starce Gabriela. Ten jsa naplněn bratrskou láskou, ihned přispěchal na pomoc. Když také on od umírajícího mnicha uslyšel o kousku papírku, okamžitě jako zkušený duchovník ho požádal, aby mu přesně popsal, co viděl.

Mnich Cyrill mu popsal, jak na pravé straně svého lože viděl dva anděly v bílém rouchu, zatímco na levé straně viděl mnoho démonů připravených zmocnit se jeho nebohé duše. Dokonce viděl, jak jeden z démonů si pohrával s čotkami starce Josefa Hesychasty, který byl taktéž přítomen u jeho lůžka.

Starec Gabriel potom poprosil všechny přítomné otce, aby opustili místnost, a znovu požádal mnicha Cyrilla, aby před ním vyjevil všechna tajemství své duše. Když mu všechno vypověděl, zeptal se ho starec Gabriel, zda-li stále

vidí na svém levém rameni přichycený kousek papíru. Skutečně stále tam byl.

Starec Gabriel mu potom poradil, aby poprosil svého strážného anděla, aby mu řekl, co je na papírku napsáno. Mnich Cyrill se poté otočil k andělům a neznámým jazykem k nim promluvil. Ti mu v tom stejném jazyce odpověděli.

Potom mu starec Gabriel položil na hlavu *epitrachil* a požádal umírajícího mnicha, aby mu vyjevil, co mu řekli andělé. Mnich Cyril mu řekl o dvou hříších, ze kterých se zapomněl vyzpovídat.

Otec Gabriel mu přečetl modlitbu „odpuštění“, a když sundal z jeho hlavy *epitrachil*, mnich Cyril mu popsal, jak se ten papírek přilepil na *epitrachil* a že hříchy, které na něm byly napsány, byly smazány. S těmito slovy pak poklidně odevzdal svoji duši Bohu a odešel do věčné blaženosti.

Zkušenost a dar rozlišování duchovníka Gabriela pomohly mnichovi Cyrillovi, aby se za pomoci anděla ochránce vyzpovídal a očistil od svých prohřešků.

(*) O. Andreas Svatochorec, *Svatohorský jerondikon* [v řečtině], vyd. Athos, Athény 2009, s. 408-409.

**Svatí andělé nás chrání,
posilují, očišťují a osvěćují**

Stydíme se před naším strážným andělem? *

Kdysi mi jeden duchovní syn při zpovědi řekl velice prostým způsobem následující:

„Stydím se před svým strážným andělem a vždycky mu říkám:

„Můj dobrý anděle, otoč se, abys mne neviděl.“

„**A** tak, když se oblékám, umývám nebo se sprchuji, dělám to s cudností a odříkávám u toho Ježíšovu modlitbu. **B**ojím se, aby ode mne můj strážný anděl neodešel a zůstal mi nablízku. Nevadí, že je ke mně otočen zády, stačí mi, že je blízko.“

A opravdu, jestliže se nepřetržitě modlíme, náš anděl nám zůstává nablízku, zvláště, modlíme-li se horlivě. **N**ěco podobného jsem slyšel pouze jednou v životě, nikdy více. Většina z nás, když jsme o samotě, se nestydíme za nic. **Ř**íkáme si: „Nikdo nás nevidí!“ **A**však nic z toho, co děláme, neuniká Boží pozornosti.

Jistý zbožný kněz měl pozhnaný zvyk vstávat ve tři hodiny ráno a modlit se o samotě až do sedmi do rána a potom jít do kostela a sloužit jitřní bohoslužbu.

Jeho jedinou duchovní starostí bylo, aby bojoval proti pýše a pěstoval pozdvihující pokoru, kterou se snažil vyučovat také ostatní, a to v první řadě svým osobním příkladem a až potom svými slovy a radami.

Jednou v noci „viděl“ – zdali svým tělesným, nebo duchovním zrakem, sám neví – zástup svatých andělů, jak ho doprovázejí při modlitbě a jak ho ochraňují svými oh-

nivými meči před démony, kteří naopak se ho snažili vytrhávat od modlitby a rozptylovat. Cítil, že kdyby mohli, roztrhali by ho na kusy. Ovšem přítomnost svatých andělů ho naplnila vírou a pocitem jistoty a bezpečí. Skutečně andělé jsou svatí ochránci našich těl a duší.

Pak, aniž si to uvědomil, přerušil Ježíšovu modlitbu a šel se podívat do ložnice, kde spalo jeho devět dětí, jeho presbytera (manželka kněze) a jeho starý otec. Po stranách lůžek a u hlavy každého z nich viděl jednoho strážného anděla. A v rohu pokoje viděl démony, jak tam byli spoutáni bez možnosti jeho rodině uškodit.

Dobrý kněz tak ještě lépe porozuměl, že všechny služebníky Boha Nejvyššího, stejně jako všechny prosté a zbožné rodiče, kteří v Boha vkládají své naděje, Bůh skrze Svě svaté anděly chrání proti všemu nebezpečí a zlu.

Jednoho deštivého zimního odpoledne, když tento kněz ležel nemocný na lůžku, viděl jeho nejstarší syn, který se potom stal také knězem, anděla, jak stojí u jeho lože a nejen že nad ním bděl, ale dokonce mu utíral pot z čela.

Drazí křesťané, nebojme se! Jestliže vedeme svůj zápas dobře, nikdy nejsme sami. **V**edle nás jsou zástupy svatých andělů, které Bůh poslal, aby nás chránili od tisícera nebezpečí, aby nad námi bděli, posilovali nás ve víře a osvěćovali nás. **M**odleme se tedy k našim svatým andělům s velkou vírou v duchu pokání a zkroušenosti srdce.

(*) Protopresbyter Stefanos Anagnostopoulos, *Poznání a zakoušení pravoslavné víry* [v řečtině], Pireus 2005, s. 168, 192-193.

Význam a použití – symbolismus a život

Jakožto pravoslavní křesťané používáme v našem každodenním bohoslužebném životě mnoho věcí, jako například svíčky, kadidlo, olejové lampy, prosfory, antidor či kříž. Také se účastníme mnoha liturgických obřadů, jako například svěcení chlebu (artoklasia), služeb za zemřelé a mnoha dalších. Mnohdy však, přestože se jich účastníme, neznáme jejich pravý význam a použití.

Olejová lampa (kantyli)*

Historické pozadí

Před nástupem křesťanství pohané často používali lampy naplněné olejem. Bez přestání je nechávali svítit před sochami božstev a různých model. Tak například v Římě panny (tzv. vestálky), které sloužily

při chrámu bohyně Vesty, bohyně domácího krbu, udržovaly před chrámem stále hořící oheň.

V židovské SCHRÁNĚ smlouvy byl zlatý svícen, který byl sestaven ze sedmi lamp z čistého zlata, kde hořel čistý, panenský, olivový olej.

První křesťané, kteří pocházeli z Židů a pohanů, si přivedli tyto zvyky s sebou a rozžaté lampy používali ve svém novém bohoslužebném životě.

A tak zapalovali olejové lampy, aby se nikdy nezapomnělo na ony těžké roky persekucí prvních křesťanů. Archeologové objevili v kryptách a katakombách Říma, Kartága, Alexandrie a Palestiny mnoho druhů lamp, na kterých byl nápis „světlo ze světla“ a „světlo Kristovo nás osvěcuje“.

Význam a symbolismus

Už z výše zmíněných nápisů je patrné, že olejové lampy symbolizují nevyčerpitelné světlo, kterým je Kristus, jehož jsme všichni povoláni napodobovat.

- **Nechť** jsme všichni osvíceni světlem poznání.
- **Nechť** se staneme světlem, jakožto učedníci Velkého Světla.
- **Nechť** se skrze náš čistý a zbožný život staneme světlem světa.
- **Nechť** jsme vedeni do záře Kristovy.
- **Nechť** naše lampy nikdy nevyhasnou, tak jako moudrým pannám z evangelijního podobenství.

Když se každý křesťan stane „lampou“, každá církevní obec „mnohoramenným svícem“ a každá eparchie velikým lustrem, pak Kristovo světlo bude moci skutečně zářit na celou zemi.

* * *

Sv. Nikolaj Velimirovič, biskup ochridský, udává sedm důvodů, proč zapalujeme olejové lampy.

1. Mají nám připomínat, že naše víra je Kristovým světlem: „Já jsem světlo světa.“ (J 8, 12). Světlo lampy nám připomíná světlo, kterým Kristus osvěcuje svět.

2. Mají nám připomínat, že náš život musí být zářící, plný světla, jako život svatých, které apoštol Pavel nazývá „synové světla“.

3. Mají být neustálou výtkou za naše temné skutky, myšlenky a tužby. Mají nás neustále volat na cestu evangelijního světla, abychom s opravdovou horlivostí mohli naplnit Kristovo přikázání: „Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky“ (Mt 5, 16).

4. Mají nám připomínat, že naše modlitba má být bez přestání. Když lampa svítí, zve nás k modlitbě.

5. Mají odrážet útoky démonů, kteří na nás během modlitby útočí a snaží se odvést naše myšlenky od Boha. Démoni milují temnotu a třesou se před světlem – světlem Kristovým, který osvěcuje ty, kteří ho milují.

6. Mají nás vést k sebeobětování. Tak jako oheň spaluje knotek v olejové lampě, tak má naše vůle být spalována plamenem Kristovy lásky a vždy se podřizovat Boží vůli.

7. Mají nám připomínat, že tak jako olejovou lampu nemůžeme zapálit bez použití rukou, tak i naše srdce, naše vnitřní lampa, nemůže být zapálena bez Božích rukou. Naše ctnosti a schopnosti jsou tím nutným hořlavým materiálem – to je ten knotek a olej – které však musí zapálit „oheň“ Ducha Svatého.

Jaký materiál máme používat?

Čistý panenský olivový olej (nikoliv slunečnicový), čisté sklo a bavlněný knot, který může být navoskovaný.

Používáme olivový olej, aby nám připomínal, jak se náš pán Ježíš Kristus před ukřižováním modlil v zahradách Getsemanských, kde rostly olivovníky. Olivový olej je ten nejlepší a nejčistší olej a právě takový bychom měli Bohu přinášet. Neměli bychom skrblit, tak jak kdysi Kain.

Když hoří čistý panenský olivový olej, je to z naší strany malá oběť Bohu, symbol a známka vděčnosti a lásky, kterou Bohu dlužíme pro Jeho velikou oběť, kterou pro nás učinil. Touto cestou společně s našimi modlitbami mu děkujeme za život, zdraví, spásu a za vše, co nám neustále ve své božské moudrosti a nekonečné lásce dává.

Jak se máme chovat k materiálu, který byl použit v olejových lampách?

Musíme ho schraňovat odděleně a pak buď to zakopat na zahradě, nebo spálit v ohni (pokud to nemůžete udělat sami, měli byste požádat ve vaší farnosti). Nikdy nesmíme takový materiál jen tak vyhodit do koše.

Kde a kdy zapalujeme olejové lampy?

Olejová lampa by měla neustále hořet na domácím ikonostasu či před ním, aby nám neustále připomínala, že duchovní zápas za naši spásu musí být neustálý, bdělý a zářivý. Dále zapalujeme lampy před ikonami a na prestolu v chrámu a také na hrobech našich drahých zesnulých.

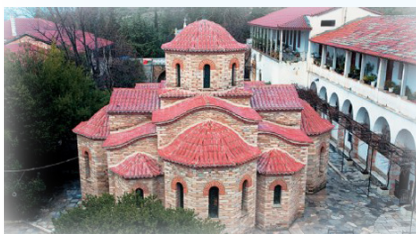
(*) Presbyter Georgios A. Kalpouzos, *Příručka pravoslavného liturgického života (Samozřejmě, ale tak neznámá témata)* [v řečtině], Athény 2008, vyd. Photodotes.

Neděle jakožto den odpočinku

Pšenice roste z hříchu*

Poučný a přitom podivuhodný příběh se přihodil otcům jednoho monastýru. Příhoda se stala známá i po okolí. Jeden z místních vyprávěl:

Monastýr vlastnil některé pozemky, které se nacházely dole v údolí. Také tam mniši chodili zasévat a sklízet obilí, ze kterého dělali mouku pro potřeby monastýru, pro návštěvníky a také aby pomáhali chudým.

Jednou když vysévali pšenici,

přišla sobota večer a zbývalo dosít ještě pruh země. Kvůli tomu, aby se pro dosetí kousku země nemuseli znovu vracet, rozhodl se jeden mnich pokračovat v práci až do nedělního rozbřesku.

Když přišla doba sklizně, mniši s úžasem zjistili, že pruh země, který byl oset v neděli, je zarostlý pšenicí, která je dvakrát tak velká než ostatní. To jim přišlo velmi zvláštní a raději o tom pověděli igumenovi (představený monastýru), který byl svatým a osvěceným mužem. K jejich překvapení jim igumen nařídil, aby nejdříve sklízeli všechno obilí a potom spálili ten pruh pole, kde vyrostla velká pšenice. Poslušní mniši takto učinili. Když páli-li pole, které bylo oseto za cenu přestoupení Božího přikázání, ozvala se obrovská rána, jako kdyby vybuchl dynamit. Mniši

ohromeni strachem, pochopili démonskou léčku a povahu svého hříchu.

Provinilý mnich v pokání učinil upřímnou zpověď před igumenem, poprosil o odpuštění a slíbil, že již nikdy neznesvětil neděli, jakkoliv by to okolnosti vyžadovaly.

(*) *Zázraky Bohorodičky* [v řečtině], vyd. Monastýr Bohorodičky Varnakovské, Dorida 2005, s. 35.

„Prosím!“ Zdvořilost a jemnost
svatých andělů

Neusínající anděl, strážce chrámu a svatého prestolu*

Jeden kněz mi kdysi vyprávěl následující příběh:

Jednoho večera šel do chrámu, neboť v něm zapomněl něco, co nutně potřeboval. Odemkl dveře a vešel dovnitř. Kostel byl potměný. A najednou skrze královské dveře

(prostřední, hlavní vchod ikonostasu), které zapomněl zavřít, vidí, jak vedle prestolu stojí zářící anděl a v ruce třímá ohnivý meč. To ho tak vyděsilo, že se okamžitě otočil a utíkal pryč. Když doběhl do chrámové předsíně, uslyšel za sebou hlas: „Stůj!“

Zastavil se a úplně ztuhlý a zůstal stát na místě.

„Neboj se,“ řekl hlas jemně, „já jsem strážný anděl tohoto chrámu. Jakmile se vysvětlí kostel a začne se sloužit na svatém prestolu, všemocný Bůh, Král Králů a Pán Pánů postaví vedle něj strážného anděla.“ Když anděl pronášel tato slova, kněz stále stál ochromen strachem v chrámové předsíni, zády k oltáři.

Anděl pokračoval ještě jemnějším hlasem: „Prosím, otoč se a jdi zavřít královské dveře, které jsi nechal otevřené.“ Anděl kněze po-

prosil! Kolik z nás říká „prosím“ našim přátelům, rodičům, dětem či známým. Kolik? Kněz se otočil, jeho strach a hluboké otřesení bylo nahrazeno nevyzpytatelnou radostí a pokojem. Anděla však již neviděl.

Pomaloučku s ostychem a pln údivu vešel do oltáře a tam naplněn úctou a bázní Boží pomalu a pečlivě zavřel královské dveře.

Pak si ale začal v duchu říkat: „Možná to byly jen moje představy? Možná jsem jen snil? Nebo jsem měl halucinace.“

Vzápětí jako odpověď uslyšel hlasy tisíce andělů, kteří zpívali „*Jest vpravdě důstojno...*“ (chrám byl zasvěcen přesvaté Bohorodičce).

Hlas nebeských andělů bylo něco, co nebyl schopen unést, a omdlel. Prostě ztratil vědomí a spadl na zem!

Když po chvíli přišel k sobě, šel domů a nikomu o tom nikdy nevyprávěl. Až po 15 letech, krátce před svojí smrtí, mi tento zážitek pověděl.

(*) Protopresbyter Stefanos Anagnostopoulos, *Výklad svaté liturgie na základě skutečných událostí a zkušeností světců, duchovních, mnichů a věřících - zkušenosti ze svaté liturgie* [v řečtině], Pireus 2003, s. 36.

• **Adresa:** Monastýr Svatých Andělů, 145 65 Agios Stefanos, P.O.Box 51891, Řecko • **e-mail:** mhangers@otenet.gr • **tel:** (+30) 22950 22582 • **fax:** (+30) 22950 22582 • **Vychází v osmi jazycích:** angličtině, češtině, francouzštině, gruzínštině, italštině, ruštině, řečtině a švédštině • **Distribuce zdarma** • **S požehnáním a dohledem** metropolitů oropského a filijského Kypriána Řecké pravoslavné starostylní církve (Church of the True Orthodox Christians of Greece) • elektronická verze ke stažení na www.orthodoxiachristiana.cz